Rebild
KOMMUNE

D. 19. september 2024

Aftale om budget 2025-2028

Aftale indgået af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Jeppe Ugilt Hansen, Radikale Venstre, Den Sociale Fællesliste, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten.

Budget i balance:

Rebild Kommunes økonomi er genoprettet og på ret kurs

Aftaleparterne Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Jeppe Ugilt Hansen, Radikale Venstre, Den Sociale Fællesliste, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten ønsker med denne bredt funderede budgetaftale at skabe stabile rammer om kommunens drift og udvikling de kommende år.

Aftaleparterne er enige om værdien i at stå sammen om retningen for kommunen og via respektfuldt samarbejde skabe en fælles vej for kommunens udvikling.

De seneste år har været præget af store økonomiske udfordringer og svære forhandlinger om kommunens drift. Dette års budget står på et fundament, af sidste års budget indgået af Venstre, Konservative, Socialdemokratiet og Jeppe Ugilt Hansen, hvor der er igangsat en række udviklingsspor, som forbedrer kommunens økonomi og løfter kvaliteten på nogle serviceområder.

Budget 2025 er endvidere baseret på, at byrådet har besluttet og fastholdt en konsekvent økonomistyring, hvor budgetterne er overholdt med brug af decentral beslutningskompetence i respekt for frisættelse og afbureaukratisering, og hvor fagudvalgene har spillet en væsentlig rolle.

Ekstra finansieringstilskud på 16,4 mio. kr.

Oveni den selvskabte økonomiske balance i Rebild Kommune, er der kommet et ekstra finansieringsbidrag sidst i budgetlægningen mens budgettet var i høring, på 16,4 mio. kr.

Regeringen har efter pres fra kommunerne vedtaget et såkaldt finansieringstilskud på 1,8 mia. kr., der medfører ekstra engangsmidler til Rebild Kommune på 16,4 mio. kr. i 2025.

Aftaleparterne har besluttet, at de ekstra midler skal disponeres til udvalgte fagudvalg til investeringer, der forventes at kunne styrke og fremrykke effekten af de indsatser, som er nævnt i tabel 1, i bestræbelserne på at genoprette kommunens økonomi og løfte kvaliteten af den kommunale service.

Aftaleparterne er bevidste om, at for at overholde budgetterne vil der fortsat være behov for lokale prioriteringer på kommunens fagområder.

Aftaleparterne er endvidere bevidste om, at borgerne generelt vil opleve et uændret serviceniveau, da de tilførte midler er begrænsede og derfor kun målrettet få af kommunens serviceområder.

Den økonomiske balance i overslagsårene 2027 og 2028

Der er betydelig usikkerhed omkring balancen i kommunens økonomi i overslagsårene 2027 og 2028. Det skyldes den kommende sundhedsstrukturreform, beskæftigelsesreform, yderligere regeringsaftaler samt usikkerhed om effekten af selvbudgettering i 2024, der afregnes i 2027. Meget kan altså ændre sig de kommende år.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om, at det er nødvendigt at bevare balancen i økonomien de kommende to år: 2025 og 2026, men også at forudsætningerne for budget 2027 skal være bedre kendt, før der igangsættes initiativer rettet mod ubalancen i 2027.

Ubalancen i 2027 skyldes især to forhold:

1. Langt hovedparten skyldes en planmæssig tilbagebetaling til staten på 28 mio. kr. af en hjemtagen gevinst fra selvbudgettering i 2024. Der er reserveret penge i kommunekassen til fuld tilbagebetaling på 28 mio. kr.

2. Den anden årsag er skolebyggeriet i Støvring Syd, som er budgetlagt med betydelige beløb fra 2027 og nogle år frem. Da der ikke er taget endelig beslutning om, hvad den kommende skole skal indeholde og hvordan den skal udformes, er der usikkerhed om den totale udgift og periodiseringen heraf.

Investeringer

Aftaleparterne ser årerne 2025 og 2026 i sammenhæng. Det betyder, at der er en kassehenlæggelse på 1 mio. kr. samlet set i 2025 og 2026. Aftaleparterne er enige om at investere dette likviditetsoverskud på 1 mio. kr. samt finansieringstilskuddet på 16,4 mio. kr. i følgende initiativer:

Tabel 1: Fordeling af investering på 17,4 mio. kr.

Mio. kr.	**Udvalg**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	***I alt***
1. Skole	BFU	3	2			5
2. Styrke lokalområder og fritidslivet	KFSU	1,3	1,3			*2,6*
3. Veje og bygninger	TMU	2	2			*4*
4. Haller og idrætsanlæg	KFSU	3				*3*
5. Lokalplaner og miljø	TMU	1,4	1,4			*2,8*
I alt		**10,7**	**6,7**	**0**	**0**	***17,4***

Herunder er formålet med de afsatte midler uddybet:

Investeringer udmøntes af fagudvalg

Aftaleparterne er enige om, at fagudvalgene er ansvarlige for udmøntning af ovenstående investeringer, da de politiske fagudvalg i samarbejde med fagcentrene besidder den rette kompetence til at udmønte de afsatte midler til bedst mulig gavn for kommunens borgere.

Aftaleparterne har forsøgt at afbalancere, at formålet med de afsatte midler er beskrevet, så udmøntningsopgaven har en retning, uden den fratager udvalget relevant beslutningskompetence og ønsket om frisættelse og afbureaukratisering.

1. Skole

Med Budgetaftalen for 2024-27 indgået af Venstre, Konservative, Socialdemokratiet og Jeppe Ugilt Hansen, blev der besluttet en udviklingsplan for skoler- og dagtilbud i Rebild Kommune. Udviklingsplanen bestod af en lang række organisatoriske og strukturelle ændringer. Udover de strukturelle og organisatoriske ændringer består udviklingsplanen af en omprioritering og investering i almenområdet, sådan at flere børn/elever kan inkluderes i det almene fællesskab. Det er vigtigt for aftaleparterne, at det almene skoletilbud styrkes.

Aftaleparterne er enige om, at der med denne budgetaftale skal investeres i at intensivere og fremrykke gennemførelsen af "Udviklingsplanen for skoler og dagtilbud 2030". Der afsættes derfor 5 mio. kr. ekstra til skoleområdet til at intensivere og fremrykke udviklingsplan 2030 fordelt med 3 og 2 mio. kr. i henholdsvis 2025 og 2026.

Aftaleparterne er enige om, at Børne- og Familieudvalget (BFU) i samarbejde med fagområdet er ansvarlig for at konkretisere udmøntningen af de prioriterede ressourcer og investeringen i skole- og dagtilbudsområdet. Herunder at der fokuseres på investeringer, der kan bidrage til kvalificering af de professionelles samarbejde om børn/elever, både når de er alene og når flere er sammen om opgaven, som f.eks. i co-teaching. Målet er at skabe udviklende fællesskaber.

Aftaleparterne ønsker, at BFU løbende følger udviklingen i antallet af Rebild Kommunes egne elever i specialtilbud, for herved at følge effekten af investeringen i forebyggelse og et mere rummeligt/inkluderende almenområde allerede fra 2025. Desuden ønsker aftaleparterne, at BFU følger og understøtter de indsatser som igangsættes for at flest mulige børn bliver i den almene folkeskole.

Det er vigtigt for aftaleparterne, at der laves indsatser på almenområdet allerede fra 2025, så antallet af børn, der visiteres til specialområdet falder, fordi vi prioriterer forebyggelse.

De ekstra penge skal ses i sammenhæng med, at der i sidste års budget blev afsat ¼ af provenuet fra skattestigningen til en styrkelse af skoleområdet. Den ekstra tildeling fra skattestigningen udgør 1,8 mio. kr. i 2025 stigende til 8,3 mio. kr. i 2028. Hertil kommer, at aftaleparterne i sidste års budgetaftale (indgået af Venstre, Konservative, Socialdemokratiet og Jeppe Ugilt) var enige om at nytænke de 10 mio. kr. afsat til indskolingsmodellen, så kompetencer og ressourcer bruges til en tidlig forebyggende indsats og at halvdelen af de frigjorte midler ved strukturændring skulle forblive på skoleområdet. I alt er frigjort 20,5 mio. kr. i 2025 stigende til 24 mio. kr. i 2028 til gentænkning og styrkelse af skoleområdet.

Tabel 2: *Tilgængelige ekstra midler til gentænkning og styrkelse på skoleområdet.*

mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Budget 2025: Investering fra finansieringstilskud	3,0	2,0		
Budget 2024: Tilførsel af halvdelen af provenu ved strukturændring	5,7	5,7	5,7	5,7
Budget 2024: Investering og styrkelse af folkeskolen (25% af skatteprovenu)	1,8	3,4	5,8	8,3
Budget 2024: Indskolingsmodel	10,0	10,0	10,0	10,0
I alt	**20,5**	**21,1**	**21,5**	**24,0**

2. Styrke lokalområder og fritidslivet

Ved sidste års budgetaftale, som blev indgået af Venstre, Konservative, Socialdemokratiet og Jeppe Ugilt Hansen, blev arbejdet med lokale udviklingsplaner igangsat. I 2024 bliver der udarbejdet lokale udviklingsplaner for Ravnkilde, Øster Hornum, Terndrup og Haverslev. Der er allerede opnået positive erfaringer, som lover godt for den fremtidige udvikling af Rebild Kommunes lokalområder.

Aftaleparterne ønsker derfor at styrke arbejdet med de lokale udviklingsplaner, dels processen med udvikling af planerne og dels gennemførelsen af de lokale initiativer. Med lokale udviklingsplaner får lokalområderne et godt grundlag for at søge økonomisk støtte hos bl.a. fonde samt mulighed for at finde inspiration til samarbejde og idéudvikling på tværs af byer og landsbyer.

I budgettet afsættes i alt 2,6 mio. kr. ekstra fordelt ligeligt over 2025 og 2026. De ekstra midler skal ses i sammenhæng med, at der i sidste års budget blev afsat ¼ af provenuet fra skattestigningen til at styrke lokalområder og fritidslivet. I alt er der i budget 2024 og budget 2025 tilført 2,1 mio. kr. i 2025 stigende til 5,8 mio. kr. i 2028 til at styrke lokalområder og fritidslivet.

Tabel 3: Midler afsat til at styrke lokalområder og fritidslivet

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Budget 2025: Investering fra finansieringstilskud	1,3	1,3		
Budget 2024: Styrke lokalområder og fritidslivet (25% af skat)	1,8	3,4	5,8	8,3
Budget 2024: Nulstilling af resterende besparelse biblioteksområdet	-0,5	-1,5	-1,5	-1,5
Budget 2024: Nulstilling af resterende besparelse fritidsområdet	-0,5	-1,0	-1,0	-1,0
Resterende tilførsel til lokalområder og fritidsliv	**2,1**	**2,2**	**3,3**	**5,8**

3. Veje og bygninger

Efter en lang årrække med stram økonomi, hvor budgettet til vedligeholdelse af veje og bygninger har været lavt, er tilstanden på veje og bygninger generelt forringet.

For at forbedre tilstanden af kommunens eksisterende bygninger og veje, samlet betegnet som kapitalapparatet, afsætter aftaleparterne ekstra 4 mio. kr. i alt fordelt med 2 mio. kr. i 2025 og 2026.

4. Haller og idrætsanlæg

Rebild Kommune har et rigt foreningsliv med mange aktive borgere og frivillige, hvilket medfører et behov for løbende udvikling af de faciliteter, der understøtter aktiviteterne. Der er i de foregående budgetter afsat midler til investeringer på området, men der har også været nedprioritering af bl.a.

vedligeholdelse, som følge af den økonomiske situation. Der er igangsat et godt funderet samarbejde med repræsentanter fra hallerne (halarbejdsgruppen), om den fremtidige tilskudsmodel for haller samt arbejdet med tilskud til hallernes vedligeholdelse. Aftaleparterne ønsker at styrke dette arbejde.

Der er ligeledes behov for fortsat at støtte anlægsprojekter, således at haller og foreninger kan søge medfinansiering fra fonde m.v. Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget har etableret en proces, hvor ansøgninger kvalificeres i dialogmøder mellem ansøgere og udvalget.

Der afsættes ekstra 3 mio. kr. til halvedligeholdelse og tilskud til anlægsprojekter. Udmøntningen forankres i Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget.

5. Lokalplaner og miljø

Rebild Kommune ønsker fortsat at være en attraktiv kommune for både bosætning og erhvervsliv. Den seneste undersøgelse fra DI (Dansk Industri) har dog fremhævet, at sagsbehandlingstiderne for lokalplaner, byggeansøgninger og den relaterede myndighedsbehandling er for lange. Budgetparterne ønsker derfor at prioritere dette område højere for at reducere sagsbehandlingstiderne.

Rebild Kommune er en lille men meget naturrig kommune, som rummer et stort antal vandløb, varieret natur, lavbundsjorde og ådale. Aftaleparterne ønsker at opprioritere indsatser, der kan forbedre miljø, klima og naturværdier i kommunen, herunder at understøtte arbejdet med at sikre rent drikkevand til kommende generationer og igangsætte kortlægning af naturområder, hvor en målrettet indsats i 2025 og 2026 vil sikre et bedre fundament for forvaltningens videre arbejde.

Med henblik på at reducere sagsbehandlingstiderne samt skabe et bedre fundament for forvaltningens indsats inden for klima, miljø og naturværdier afsættes 2,8 mio. kr. Beløbene er fordelt med 1,4 mio. kr. i 2025 og 1,4 mio. kr. i 2026, og Teknik- og Miljøudvalget er ansvarligt for at udmønte beløbene.

Hensigtserklæringer

Herunder fremgår hensigtserklæringer, der ikke har bevillingsmæssig effekt.

Anlæg

Økonomiudvalget har besluttet, at 2025 og 2026 skal balancere i sammenhæng. På den baggrund ønsker aftaleparterne, at fagudvalgene drøfter, om der med fordel kan tidsforskydes anlægsudgifter mellem 2025 og 2026, og tager initiativ hertil, hvis det skønnes fordelagtigt.

Moderniseringsplan version 2

Med udgangspunkt i beslutningen fra sidste års budgetaftale har Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget udarbejdet version 2 af Moderniseringsplanen for Rebild Kommunes plejeboliger. Version 2 bygger videre på de initiativer, der er igangsat i Moderniseringsplanens version 1, men med et øget fokus på udvikling af boligerne på de ældrecentre, der ikke var omfattet af version 1.

Planen rummer en samarbejdsaftale med et boligselskab, som skal medvirke til større fleksibilitet og færre bindinger i rammerne for driften af ældrecentrene efter modernisering. Der er fokus på boliger til

særlige målgrupper, herunder demens. Endeligt fastsættes principper for den fremtidige kapacitet på området.

Der ændres ikke yderligere ved den nuværende økonomiske ramme for området i 2025 med vedtagelsen af Moderniseringsplan version 2.

Kommunikationsstrategi

Aftaleparterne anser kommunikation og forventningsafstemning med kommunens borgere for et væsentligt demokratisk element. På den baggrund ønsker aftaleparterne, at forvaltningen fremlægger en kommunikationsstrategi samt forslag til finansiering af understøttende ressourcer for Økonomiudvalget til godkendelse.

Tildelingsmodel til Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) og afdækning af handlemuligheder

I et budget i balance indgår tildeling af midler til stigende udgifter til STU, samt forslag til at der udarbejdes en tildelingsmodel, hvor også Den Forberedende Grunduddannelse (FGU) indgår, som p.t. oplever et faldende antal elever.

Som forudsætning for at bevilge disse midler ønsker aftaleparterne en analyse, der skal afdække handlemuligheder på området, der kan begrænse udgiftsvæksten.

Tildelingsmodel og analyse forudsættes godkendt af Økonomiudvalget efter indstilling fra Beskæftigelsesudvalget i første halvår af 2025.

Realistiske budgetter og budgetoverholdelse

Rebild Kommune har de seneste år gennemført initiativer rettet mod budgetlægning og -styring, som overordnet giver en mere sikker og retvisende økonomistyring. Herved har byrådet skabt et bedre grundlag for stabil drift og til at påbegynde arbejdet med en mere langsigtet udvikling af kommunen.

Med budgetdisciplin og realistiske budgetter, har det været muligt at undgå yderligere besparelser. Aftaleparterne finder det på den baggrund afgørende, at de seneste års budgetdisciplin fortsætter, hvor fagudvalgene i samspil med fagområderne har et afgørende ansvar for at sikre fortsat styring med fokus på at overholde budgetterne.

Hertil kommer, at aftaleparterne er enige om, at der grundet hensynet til kassebeholdningen, fortsat fokuseres på realistiske budgetter, og at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger.

Likviditet

Herunder indgår en oversigt over de ændringsforslag som er indarbejdet i budgetforslaget siden 1. behandling af budgettet, samt likviditetseffekt afledt heraf.

Tabel 4: Likviditetsændring som følge af ændringsforslag i budgetaftale

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Basisbudget - Kassetræk	**-6,0**	**-2,3**	**18,3**	**-13,4**
Stigende udgifter til NT	1,0	1,0	1,0	1,0
STU - stigende udgiftsprofil	5,0	5,0	5,0	5,0
Drift midlertidig skoleløsning	0,3	1,8	1,8	1,0
Udsættelse af senere overgang til børnehave	-3,0			
Demografipulje	0,0	1,0	2,0	3,0
Budget i balance - ændringer	-0,9	-3,9	-4,2	9,0
Ingen gevinst af selvbudgettering i 2024			8,7	
Budget i balance - Kassetræk	**-3,6**	**2,6**	**32,6**	**5,6**
Finansieringstilskud	-16,4			
Skole	3,0	2,0		
Styrke lokalområder og fritidslivet	1,3	1,3		
Veje og bygninger	2,0	2,0		
Haller og idrætsanlæg	3,0			
Lokalplaner og miljø	1,4	1,4		
Ændringer i alt	**-5,7**	**6,7**	**0,0**	**0,0**
Kassetræk efter ændringsforslag	**-9,3**	**9,3**	**32,6**	**5,6**

Fortegn: - = kassehenlæggelse

Aftaleparterne ønsker at bemærke om likviditetstrækket i 2027 og frem, som beskrevet indledningsvist, at ubalancen er meget usikker på grund af uvished om størrelsen af tilbagebetaling af selvbudgettering i 2027, den kommende sundhedsstrukturreform, beskæftigelsesreform, regeringsaftaler samt forløbet af skolebyggeriet. Og at aftaleparterne på den baggrund ønsker at forudsætningerne for 2027 skal være bedre kendt, før der igangsættes initiativer rettet mod 2027.

Med de foreslåede ændringsforslag, forventes følgende kassebeholdning for 2025 til 2028.

Tabel 5: Forventet ultimolikviditet uden hjemtaget selvbudgetteringsgevinst på 28 mio. kr. fra budget 2024

	2025	2026	2027	2028
Kassekreditregel (mio. kr.)	98	98	91	86
Kassekreditregel pr. indbygger (kr. pr. indbygger)	**3.119**	**3.092**	**2.856**	**2.682**

I lighed med tidligere år, er aftaleparterne enige om, at forvaltningen har kompetence til at gennemføre tekniske rettelser, der kan medføre mindre forskydninger på bundlinjen.

UNDERSKRIFTER:

For aftalens indgåelse:

Dato: 19/9-24

For Venstre:

Jesper Greth

Anna Oosterhof

Peter Hjulmann

Stefan Berg

Henriette Frølund Lyngberg

Maybritt Toft Pedersen

For Konservative:

Lene Aalestrup

Jeanette Sagan

Mikkel Højsleth

Nicolai Niemann

Mads Holm Danielsen

Birgitte Wilsted Simonsen

For Socialdemokratiet:

Peter Hansen

Thøger Elmelund Kristensen

Rasmus Rask

Morten Lem

Løsgænger:

Jeppe Ugilt

For Radikale Venstre:

Pia Britt Elberg

Michael Portefee Lex

For Socialistisk Folkeparti:

Morten Kamstrup

For Den Sociale Fællesliste:

Lars Hørsman

Sandie Jellesen

Niels Peter Giliamsen

Sidsel Brøndberg Simonsen

For Enhedslisten:

Flemming Larsen